

БЕРТОЛТ БРЕХТ ВОЙНИКЪТ ОТ ЛА СЪОТА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, —

chitanka.info

След Първата световна война, по време на панаира в малкия пристанищен град в Южна Франция Ла Съота по случай спускането на вода на новопостроен кораб, видяхме на площада бронзовата статуя на френски войник. Около нея се тълпеше народ. Когато наближихме, разбрахме, че това съвсем не е статуя, а жив-живеничък човек, изпънал се неподвижно върху каменния постамент под жарките лъчи на юнското слънце. Облечен бе в шинел със землистокафяв цвят, на главата му се мъдреше каска, а в ръцете стискаше пушка с натъкнат щит. Лицето и ръцете му бяха намазани с бронз.

Върху постамента до краката му бе опряно парче картон, на което можеше да се прочете следното:

ЧОВЕКЪТ СТАТУЯ

(HOMME STATUE)

Аз, Шарл-Луи Франшар, войник от Н-ски полк,
в резултат на тежка контузия при Вердюн
придобих необикновената способност
да запазвам абсолютна неподвижност
и колкото си искам време да стоя КАТО СТАТУЯ.
Това мое изкуство бе проверено от много професори
и обявено за необяснима болест.
Подарете, моля ви, нещичко на безработния
баща на семейство!

Хвърлихме една монета в паничката, сложена до табелката, и клатейки глава, продължихме по пътя си.

Това е, значи, мислехме си ние, въоръженият до зъби, неизтребимият воин на многото хилядолетия, с когото се прави историята, който помогна на Александър, Цезар, Наполеон да извършат великите си дела, за които четем, в учебниците! Такъв бил, значи, той! Дори окото му не мигва! Ето го стрелеца на Кир и кочияшът от бойната колесница на Камбис, когото пясъкът на пустинята дори не успя да погребее; това е легионерът на Цезар,

копиеносецът на Чингис хан, швайцерът на Луи XIV, гренадирът на Наполеон I! Той обладава не чак дотам рядката способност да си дава вид, че нищо особено не се е случило, когато върху него биват изпробвани всички мислими средства за унищожение. Когато го пращат на смърт, той остава твърд и безчувствен като каменна статуя (така пише). Него са го дупчили копията на всички епохи — каменната, бронзовата, желязната, газили са го бойните коли и на Артаксеркс, и на генерал Лудендорф; мачкали са го слоновете на Анибал и ескадроните на Атила; разкъсвали са го железните късове, бълвани от ставащите с всеки нов век все по-съвършени оръдия — да не говорим за свистящите камъни на катапултите; пронизвали са го куршуми, едри като гълбови яйца и дребни като пчели! И ето, той продължава да стои — неизтребим, изпълняващ командите на различни езици, но никога незнаещ за какво и защо. Той не става собственик на земите, завоювани от него, подобно на зидаря, който не живее в къщата, построена от него. Не е негова дори страната, която защитава. Не му принадлежат нито оръжието, нито мундирът. Ала той не помръдва, дордето отгоре му се сипе смъртоносният дъжд от самолетите и врящата смола от крепостните стени! Под нозете му дебнат мини и вълчи ями, наоколо му — иприт и чума, самият той — чучело от плът и кръв за всички видове копня и стрели, жива мишена, размазана от танковете пихтия, пламтяща факла... Отпреде му врагът, отзад — генералът!

Безчислени са ръцете, изтъкали дрехата му, изковали бронята му, ушили ботушите му! Неизброими са джобовете, натъпкани с негова помощ! Безкрайни са възгласите на всички езици на света, възпламеняващи го за бой! Няма бог, който да не го е благословил! Него — разядения от страшната проказа на търпението, окования от неизлечимата болест на безчувствеността!

Каква ли ще да е тази контузия, мислехме си ние, причинила болестта му — тази ужасна, чудовищна и необикновено заразна болест?

А може би, запитахме се ние, тя е все пак излечима?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.